

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Upravni odbor „Národne tiskarne“ v Ljubljani s tužnim srcem oznanja prežalostno vest, da je blagorodni gospod

JOSIP JURČIČ,

slovenski pisatelj, glavni urednik „Slovenskega Naroda“, ustanovnik in solastnik „Ljubljanskega Zvona“, mestni odbornik Ljubljanski“ itd. itd.,

porojen na Muljavi pri Krki 4. marcija 1844. leta, po dolgej in mučnej bolezni, prejemši sv. zakramente za umirajoče, 3. maja ob 9 ¹/₄. uri zvečer mirno v Gospodu zaspal.

Telo predragega pokojnega bode v četrtek 5. maja ob polusedmih popoldne v Kolmanovej hiši v gledališkeji stolbi št. 3 blagoslovljeno in potem k sv. Krištofu prevedeno.

Svete zadušne maše služile se bodo v farnej cerkvi oo. frančiškanov.

Narod slovenski, kateremu je umrši ves čas svojega življenja sveto služil ter posvetil mu svoje najboljše moči, hráni mu blag in hvaležen spomin!

V LJUBLJANI 4. maja 1881.

Listek.

Nasledniki Bogdana Hmelnickega.

Po Kostomarovu in drugih spisih napisal J. Steklasa. (Dalje.)

V marcu 1669. je bila v mestu Gluhovi zbrana rada in na njej potrjen za atamana levega brega Dnjepra Damjan Mnogogrišni. Ves trud novega atamana, arhipiskopa Lazarja in starešin za osvobojenje Malorusije od vojvodske uprave je ostal bezuspešen, večidel radi tega, ker je bilo tudi zdaj kakor poprej mej Malorusi mnogo takih, ki so iskali službe za se ter radi tega pisarili v Moskvo protivno onemu, za kar je prosilo malorusko načelnštvo; še celo uveravali so, da narod bolj želi vojvodsko nego kozaško upravo. Prvi izmed takih je bil Semen Adamovič, nježinski protopop, misleči, kakor se vidi, v vsakem pogledu sle-

diti Metodija. Po ugovoru, zaključenem v tem času so bili vojvodi odstavljeni samo na nekih mestih. *) Upisanih Kozakov je bilo samo 30000, kateri so se morali vzdržavati z davki od vseh zemljišč, razen samostanskih in cerkvenih. Razrušenim mestom se je oprostil ves davek na deset let; atamani se imajo v bodoče izbirati na radi in od carja potrjevati, ali se niso smeli ugovarjati z inostranimi vladari. Takrat so Kozaki na radi tudi spomenuli, da vsi prepiri v Malorusiji izhajajo iz tega, ker se hočejo kmetje samovoljno nazivati Kozakami ter začenjajo nemire, a pravim Kozakom delajo na ta način samo sramoto. Da se ta nered odstrani, zaključeno je ustrojiti posebni kozakiški polk od 1000 mož, kateri bode imel paziti na to, kje se pojavlja buna, da se more precej zatrti. Leta polk se je proglasil kompanjskim.

*) V Kijevu, Perejaslavju, Nježnju, Černigovu in Ostri.

Na ta način rešila je moskovska vlada važno socijalno vprašanje, ki je Malorusijo vznemirjalo od samega početka vstanka proti Poljskeji, zdaj na videz povišenja izključljivo privilegirane družstva na škodo narodu, ki je želel svoje pravice urediti.

Novi ataman levobrezne Ukrajine Mnogogrišni se nij odlikoval nadarenostjo ter nij bil priljubljen v narodu, pri tem pa je bil tudi udan pijanstvu, a v tem položaju je činil raznovrstna bezčinstva. Njegov brat Vasili, imenovan za črnigovskega polkovnika je bil tudi nagel in neobuzdan človek, poznan tudi radi tega, ker je svojo ženo zlostavljal do smrti ter bil radi tega tudi od cerkve kažnjen. Vlast atamana Damjana se nij prostirala po vseh krajih Ukrajine, katera bi morala biti njemu podvržena. Polki: lubenski, gadjacki, prilucki so uporno stali za Dorošenka; perejaslavski polk je tudi žnjimi držal — ali kasneje je polkovnik Dmi-

† Josip Jurčič.

Kmalu se bode zemlja sklenila nad njim, ki je ravnokar še deloval mej nami, ki nam je ravnokar še razkladal svoje načrte, po katerih je hotel delovati za narod svoj! Ali smrt, pokončavka vsega življenja, pokončala je tudi to v duševnem obziru tako razvito življenje, ter s koščeno svojo roko potrla toliko upov, katere smo gojili, in kateri bi se nam izpolnili bili, da nij genijalnega duha slabotno telo poklicalo v prerani grob.

V tem trenutku, ko vest o njegovej smrti z vso svojo prvo grozo tišči na nas, otrpneni smo v takej meri, da nemamo moči, pisati mu nekrologa, njemu, ki je bil glavni steber našemu listu, nam osobno pa blag prijatelj!

Dasi smo gledali boj, katerega je slabotna njegova narava poskušala biti proti smrtonosnej bolezni, ter uže več dnij pričakovali, da bode v nejednakem tem boji nastopila odločilna kriza, vendar nas je smrt njegova pretresla, kakor da bi je ne bili nikdar pričakovali.

Sedaj, ko je dokončano vse, sedaj, ko nam bodo z njim v zemljo zakopali obilo duševnih zakladov, sedaj preplula naš je samo zavest žalosti, katera nas opovira premišljevali, kaj nam je bil in kaj nam bi bil še postal!

Prvi vtis o njegovej smrti je tako silovit, da smo nezmožni ubraniti se mu ter zbrati moči svojega duha. Verovati ne moremo, da je res umrl, ali priprave krog nas spominajo na smrt, na pokop!

Denes nemamo torej moči, govoriti o njegovih zaslugah za narodno naše razvitje, govoriti o blagem njegovem srci in o gorkem njegovem prijateljstvu, s katerim je ogreval tiste, kojim je bila dala usoda občevati z njim.

Po vsej pravici pa sme žalovati vsa slovenska zemlja, ker mrtev je jeden najboljših in najduhovitejših njenih sinov!

Vtorek zvečer proti deseteri uri umrl je v ljubljanskem svojem stanovanju Josip Jurčič, redakcijski vodja našega lista. Uže v ponedeljek bilo mu je tako slabo, da se je dal prevideti s sv. zakramenti za umirajoče. Podelil mu jih je prečastiti župnik frančiškanski, o. K. Medic.

Vtorek zjutraj mu je nekoliko odleglo, ali zdravniki si nijso napravljali nikacih upov. Zvečer pa je mirno umrl in hitro, kakor ura, kadar obstane. Okolo devete ure poklical je pri polnej zavesti svojo postrežnico ter jej naročil, da naj gre po zdravila v lekarno. „Te

traška Rajča, moldavski begunec, pristopil s svojim polkom k Mnogogrišnemu. Dorošenko se je trudil kolikor je mogel, samo da si vzdrži vso Ukrajino pod svojo oblastjo, pisal neprestano oglase, nagovarjal Maloruse, da prenehajo vsi domači prepisi ter zajedno delajo za propadajočo domovino. Mej tem pa je živel v prijateljskih odnosajih z Moskvo, osvobodil vsled carjeve prošnje velikoruske vjetnike ter vedno občil z Moskvo po poslancih in s Kijevskim vojvodom. Postojana je bila samo ena njegova beseda, pa še ta v raznih pogledih: smisel njen je bil tale: naj moskovski gosudar vzame vso Ukrajino pod svoje vrkovno oblast, odstrani svoje vojvode ter pusti Kozake na obeh straneh Dnjepra pod zapovedništvo enega atamana; povrh tega pa je Dorošenko naravnost se izrazil pred carskimi poslanci, da se bode on v slučaju velike stiske predal sultanu ter pripeljal turške čete na Poljake.

(Dalje prih.)

bodo zadnje!“ je dejal. — Ali še teh nij potreboval. Ko je postrežnica po kratkem ostanku zopet prišla domov, bil je mrtev.

Njegov zdravnik dr. F. Z. bil se je ravno pred katastrofo poslovil. Jurčič je govoril, kakor navadno, nekoliko s slabejim glasom, ali počutil se je boljšega. „Sedaj bom malo spal!“ je dejal, na kar je dr. F. Z. krog devete ure odšel. Kakih deset minut po tem je bil mrtev!

Ravno poprej je svojemu zdravniku še pravil, kako bi rad živel še nekaj časa, ker upa, da bi sedaj še le pisal najboljše svoje stvari.

Ko smo v pričo beležnika po zapuščenih manuskriptih iskali zadnje oporoke, videlo se je jasno, koliko idej da je umrl vzel s soboj. Nedodelana se je dobila jedna drama, in pa roman Ciril in Metod. Listkov s kratkimi noticami vse mrgoli! Tu pričetek pripovedi, tam prizor za tragedijo, tu zopet scena za humorističen roman. Srce nam je pokalo, ko smo morali brodirati po literarnem tem grobu!

Dobila se je tudi oporoka, v katerej je kot eksekutor imenovan dr. Valentin Zarnik. Glavni dedič pa je brat Anton.

Dodatek k oporoki dostavlja, da naj se profesorja Levcu izročé vsi spisi in pisma s tem pristavkom, da naj jih z diskrecijo objavi, ali pa pokonča „prav tako, kakor bi svojo zapuščino urejal.“

Pokop in vsa druga mrtvaška opravila prevzela je firma Doberletova. Mrtvaški oder je obdan z zelenjem in cvetjem. Od vseh strani prihajale so uže rano zjutraj množice, da bi ga „kropile“. Ker pa oder še nij bil dokončan, morale so otiti.

Smrt se je takoj zvedela po celem mestu. Na „Narodnej tiskarni“ vihrá črna zastava. Na deželo pa se je brzojavilo in pričakuje se, da bode velika zunanja udeležitev pri pogrebu.

V teku včerajšnjega dne so se na rakev položili venci s temi napisi: 1. „Ljubljanski Zvon“ svojemu ustanovniku; 2. „Slovenski Narod“ svojemu uredniku; 3. Prijatelji prijatelju; 4. Slovenski državni poslanci vzoru rodoljubja; 5. Dramatično društvo slovenskemu dramatiku; 6. Čitalnica v Gorici slovenskemu pisatelju; 7. Anton Navratil svojemu prijatelju; 8. Od prijateljev dr. Vošnjaka in dr. Zarnika; 9. Upravni odbor „Narodne tiskarne“ svojemu prvemu pisatelju; 10. Društvo „Edinost“ v Trstu prvoboritelju in odličnemu slovenskemu pisatelju; 11. Velezaslužnemu pisatelju narodni petošolci; 12. Slovenskemu pesniku dr. A. Mosche. Več vencev je še telegrafično naročenih.

Mestni zbor ljubljanski je imel včeraj pod predsedstvom župana g. Laschana ob 3/4 na 12. izredno sejo, v katerej je župan g. Laschan naznanil smrt občinskega svetovalca Josipa Jurčiča; v znamenje sočutja ob britkeji izgubi svojega člana so se na poziv gospoda župana vsi odborniki vzdignili se svojih sedežev; g. župan je potem povabil navzočne mestne odbornike, naj se obilno udeležijo pogreba denes zvečer.

Govor slovenskega državnega poslanca barona Gödel-Lannoya

v seji državnega zbora dne 28. aprila t. l. o priliki generalne budgetne debate.

(Po stenografskem zapisniku.)

(Konec.)

Zavod davkovskih izterjevalcev je tudi takov, ki je ne samo pri nas, nego splošno ne-

priljubljen, a ne samo zato, ker izterjavajo davke, temveč zaradi tega, kako da jih izterjavajo in ker se prav za prav še zmirom ne ve, v kakem razmeri stoje stroški tega zavoda z rezultatom njih uspehov. Meni se je jeden slučaj naznanil iz mojega volilnega okraja, v čegar bližini v Špitaliči so davkovski izterjevalci rodbini, ki je po toči prišla na nič, zarubili vse premakljivo imenje, prepeljali je nedeljo k jutranjej božjeji službi v Konjice pred cerkev in je ondi po slepej ceni prodali; posebnega ta rodbina nij imela in kar je bilo prodano, nij še toliko vrglo, da bi se rubežni stroški poravnali. Znan mi je še drug prigodek a opozoril sem dotično stranko na to, da se ne more z vsemi stvarmi pred državni zbor, ampak se mora nastopiti tudi pot navadnih inštanc. Odgovorilo pa se mi je, in žalibog, res je, da rekuriranje veliko stane, vsak pa nema denarja ali vsaj takrat ne, kadar bi ga najnujnejše potreboval. Kmet je na jedne strani neokreten, na drugej pa mu je poslušnost do gospodske uže prirojena. On ne ve kje je meja, katere davkovski izterjevalec ne sme prekoračiti. Imamo posamične navode iz zastarelih dvornih dekretov, ki so zvezani in za kmeta nekako mučiteljstvo. On tedaj ne ve, če so izterjevalci svoje instrukcije prekoračili ali ne. Kaj naj kmet počne, če se mu z zarubljenjem govedu ali kmetijskega orodja uže naprej vzeme možnost, da bi si kaj prislužil? Druzega premakljivega blaga nema a on ima navadno zemljišče in žetev, in da to spravi, lahko bi se dotlej počakalo. V najslabšem slučaju bi potem vlada pridelek lahko prevzela po tržnej ceni.

Država potrebuje to žito, oves in drugo za armado ter se je tako postopalo uže v Bosni in tako se je na veliko korist obeh strank prihranil dobiček mešetarjev in liferantov. Dobro vem, da tako postopanje ne more veljati za pravilo, vendar je to sredstvo boljše nego da pridejo ljudje na kant, posebno ker se je dober uspeh uže drugod pokazal.

Želeti je, da bi v zatrenje oderuštva, kateremu se z oderuškimi zakonom samim ne more do kože, od vlade zahtevali, da osnuje za kmetsko prebivalstvo posojilnice. Take so se ustanovile uže za obrtništvo; v to svrhu bi morali deželni zbori pomagati skupaj s kmetskim prebivalstvom. V tem oziru je mnogo predlogov, katere treba samo krepko podpirati, pa pridemo do cilja. Dalje moral bi jako obžalovati, ako bi se gospodska zbornica, kakor se čuje, ne zmenila toliko za omejevanje prisilnega legalizovanja, kakor se je to zgodilo v tej visokej hiši, ko ja odličen član one (leve) stranke toplo omejevanje zagovarjal. To nij bilo negiranje, ki nam je tu nasproti stopilo, nego bila je poštena namera zakon v interesu ljudstva oboljšati, ki dobro ve, da se nekaj mora zgoditi. A nij samo potrebno posilno legalizovanje na kmetih olajšati, ampak želeti je, da se tudi prisilno inventiranje odpravi pri kmetiskih zapuščinah, ker prouzročuje prav neopravičene stroške, stroške, ki ne gredo niti v državne kase ampak v roke strokovnjakov; interesi nedoraslih bi se lahko na drug ne tako drag način varovali, n. pr. skrbeli bi zanje sirotinski očetje, sirotinske kase, kakor so bile ob času avstrijske vlade na Ogerskem in tam ter drugod še obstoje. Škoda, da se v tem oziru toliko novcev potroši in neusmiljeno je, če rodbina, ki je uže itak izgubila svojega hranitelja in ravno zaradi tega mora državi plačevati pristojbino, mora še takih stroškov nositi, ki nijso brezpogojno potrebni.

Tudi eksekutivne cenvite, ki slede hitro jedna drugej, lahko bi se odpravile, ker eksekucijo samo podraže. Stoterni znesek davka bila bi zadostna podlaga in mera za dražbeno sodnijsko prodajo. Pobiranje davka naj bi se načelno zaupalo občinam ali okrajem, kakor je to uže pri več mestnih občinah. Davki naj bi se dali kakor je bilo po zakonih od leta 1816 in 1818 na Benečanskem v navadi, mestnim občinam v najem. Italijanska vlada je ta zakon in način pridržala in sicer ne samo za vso Italijo in od tedaj nemajo tam nič več davkovih zaostankov, in to je po zakonu tudi nemogoče. Sploh pa bi se dalo marsikaj doseči z umnim spojenjem delokroga avtonomnih in deželnih uradov, ako bi se lotili dela ne-strastno in z mirno krvjo.

Še jedne želje kmetškega prebivalstva imam omeniti ter prosim oprostjenja, če bodem govoril osobito o kmetih. Ker pa imamo tu zastopstvo interesov, gotovo je umestno, ako posameznik opozarja na interese volilcev, katere zastopa. Tu mi je omenjati želj prebivalstva po kmetih glede jezikovnega vprašanja.

Naš kmet na južnem Štajerskem je jako oskromen v jezikovnem in narodnostnem vprašanji; kar on zahteva zase, to privošči on vsem, samo vsejedno mu ne more biti, ako se jezik, katerega on govori, zasramuje, kar smo uže doživeli in se žalibog še dandenes dogaja čisto po časopisih. Jezikovno vprašanje globoko seza v rodbinsko življenje, zjamčena gojitev in svojstvo vsacega narodnega plemena je tako važno in zahteva tudi pri nas umno in resno ravnanje. Jezik, idijom, katerega je vsakdo izmed nas govoril s svojo materjo, v katerem je morebiti na njenej strani molil svojo prvo molitev ali od nje sprejel zadnji blagoslov, je tudi kmetovalcu tako svet, kakor vsakemu drugemu in jaz menim, da se na južnem Štajerskem ob tej zadevi ne more preiti nič več na dnevni red. To je absolutno nemogoče. Vsaka uvidna in pred vsem vsaka odgovorna vlada bode dobro premislila, kako daleč se more in sme pri nas iti v jezikovnem vprašanji, da bi se na jedne strani računalo z obstoječim členom 19. državnih osnovnih postav in da se ne ustavijo na drugej strani funkcije državnega stroja in ne dovedó ad absurdum. A zgoditi se mora nekaj v tem oziru in s cenimi šalami, kakor se brijejo vsak dan po lokalnih časopisih štajerskih, ne more se v srci globoko ranjeno prebivalstvo več pomiriti. (Dobro! na desnej.)

Rad priznam, da se je v neposrednej okolici nemških krajev vzredil tak jezik, da si Nemec govoreč ga domišlja, da govori slovenski, a slovenski kmet rabeč ta jezik, da se pomeni s svojim nemškim sosedom, meni, da govori nemški. Ta sodrga, ki izvira iz obostranskega nepoznanja jezika, mora se iztrebiti, ako se hoče tudi našemu kmetu ustvariti podloga za višje izobraženje. To je uzrok, zakaj da si rodoljubi, ki pošteno mislijo s svojimi rojaki, prizadevajo, da bi se vzgoja vršila slovenski, ko germanizovanje naroda nij več mogoče. Posobno onim je slovenski jezik na veliko korist, ki stanujejo ob Dravi ter svoje pridelke pošiljajo na Srbsko, in onim, ki se izselijo v Bosno in tam iščejo zaslužka. (Dobro!) Naš kmet dobro ve, kdo mu dobro hoče, ter jih pozna, kakor pozna tudi one, ki ga hočejo samo pritiskati ali ošabno gospodovati nad njim. Tega si pa kmet ne dopušča več in od tod prihaja zla volja onih gospodov zoper slovensko prebivalstvo, ker pri nas jim ne gre

več politični posel, (Dobro! na desnej.) kajti kmet je došel do samospoznanja, da se ne more prištevati v „inferijorne pasmine“, nego da je ravnopraven državlján, kakor vsakdo drugi.

Zdaj prehajam k sklepu ter hočem samo še o toliko omenjanem oboljšani produkcijske moči naroda govoriti. V tem oziru bilo bi želeto, da bi se vlada oglasila, posebno ker je gospod ministerski predsednik o svojem času v svojem odgovoru na neko interpelacijo naznanil postavnih predlog, katere bi z veseljem pozdravilo kmetško prebivalstvo, katero jaz zastopam. Jaz upam, da to niso same meglene podobe, ampak, da se bodo res uresničile. Posebno pa od gospoda kmetijskega ministerstva pričakujejo moji volilci hitrejšo in uplivnejšo pomoč v povzdigo živinoreje in poljskega ter gozdnega gospodarstva. Kajti zakon o komasaciji, ki leži v gospodskaj zbornici, zadel bode pri nas gotovo na marsikatero ovire in bi potreboval veliko let, predno da bi pripeljal do zaželenega cilja. Kmet, ki se peča še po najvišjih planinah s poljedelstvom, kjer nij polja, mora se za gozdarstvo pridobiti ali pa se mora zemlja pogozditi, ljudje pa bi morali iti v raván. Tu bi jaz tako postopanje priporočal, kakršno je na južnem Nemškem.

Potrebujemo zakon za varstvo ribištva, s katerim bi se dalo z malimi stroški pridobiti veliko dohodkov, jaz namreč ne menim samo ribištva ampak tudi gobjo in ostrizno rejo, ki daje po drugod velikih svot. Naši postrvni potoki so polni ogljenega prahu in trsak. Da je prepovedano potoke onesnažiti, ne bi se to zgodilo. Želeti je, da se sploh cena soli posebno pa živinske soli zniža, s tem bi postali dohodki veliko večji, ker bi se več porabilo in marsikateraj obrti bilo bi to na korist.

Koncem bi se moralo energično pričeti kanaliziranje in napeljevanje vode na suho zemljišče, n. pr. po ptujskem, dravskem in moravskem polji, posebno, ker so v tem oziru uže pozitivni načrti, če se ne motim, in tako bi se lahko še marsikaj zgodilo, ali pa je uže v delu, a mi tega ne vemo, dasiravno se ljudstvo jako za to zanima (dobro!); a o tem dalje ne govorim ter sklepam s tem, da si pridržujem v specialnej debati staviti motivirane predloge in da bodem glasoval na podlagi odsekovega poročila za prehod v specialno debato. (Dobro! na desnej.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. maja.

V gospodskaj zbornici je včeraj predsednik omenjal s toplimi besedami poroke Nj. visokosti cesarjeviča ter sklenil svoj govor s trikratnim „slava“ klicem na cesarja in cesarico ter na mlada zaročenca. V debati o zakonu zoper oderuhe je govoril prvi pravosodni minister dr. Pražak.

Princeska Štefanija se je s kraljico belgijsko dne 3. maja odpeljala iz Bruslja na Dunaj.

Vnanje države.

Turška vlada je odgovorila na skupno noto evropskih vlad od 19. aprila, da sprejme od teh predlagano novo grško mejo. Sklenila se bode konvencija. Poslaniki evropski v Carigradu so s tem odgovorom zadovoljni.

Francozje bodo zasedene kraje v Tunisu toliko časa pridržali, da dobodo resno poročstvo. Tuniski general Ali bej očita Francozom, da ranjencem sovražnikom sekajo glave in da otroke in žene more.

V Dublinu je bil v zapor dejan vodja kmetške irske zveze, poslanec Dillon.

Dopisi.

Iz Tržiča 29. aprila. [Izv. dop.] V datek k dopisu iz Tržiča od 22. t. m. v 95. številki vašega cenjenega lista, blagovolite sledeče pojasnilo objaviti. Volilna agitacija nemškutar-ske stranke bila je jako huda, akoravno se narodnjaki za volitev čisto nič brigali niso. (Kar je pač obžalovanja vredno.) V tiskarni kljuba „okrogle mize“ tiskali so liste, na kojih so imeli svoje bogove namalane, in katere so potem, ne le svojim pripadnikom, ampak tudi drugim poštenjakom vrivali, ter jih tudi mnogim po sili vrinili.

Ker so se ti gospodje bali, da ne bi bili pri volitvi propali, pulili so dan volitve poštenjakom, kateri so na listkih tudi imena svojih volilcev imeli zaznamovana, iz rok, ter jim dajali svoj fabrikat, in tako so nekateri morali voliti, brez da bi bili sami vedeli, koga naj. Volilo se je večina z listki, akoravno je predsednik volilne komisije natanko in razločno povedal, da se sme samo ustmeno voliti; tedaj je volitev pač uže iz tega uzroka nepostavna. — Tudi si je neki gospod napravil pooblastilo „falzifikat“ g. F. M., ter si drznil z njo voliti tujca P.

V prihodnjem občinskem odboru sedela bode, z malo izjemo, sama znana klika, katera bode svoje sklepe pri „okroglej mizi“ sklepala, ter jih pozneje dala v občinske zapisnike beležiti. —

Veseli se torej blaženi Tržič nad svojimi prihodnjimi glavarji, kajti sedaj ti izhaja solnce svobode in blagostanja, katero pa ti bode prej zašlo, predno da bode zopet nova volitev razpisana.

Žalibog, da Slovenci, kojih se je tu 1697 vpisalo, niso mogli svojih poštenjakov spraviti v občinski odbor. Imate li v resnici toliko strahu, da niti 100 Nemcem niste mogli jezika zmešati?!

Proti izvolitvi tu bivajočega tujca P. vložila se je po § 11. obč. v. r. pritožba, koja se je uže visokej c. kr. deželnej vladi, katera bode kot pravicoljubna to nezakonito volitev ovrгла, v razsodbo predložila. Glasoviti P. pa se še posebno opominja, da naj kot odbornik izstopi.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 4. maja. V specialnej budgetnej debati sta pri točki „naučno ministerstvo“ govorila poslanca Vošnjak in Tonkli.

Cesar je včeraj Kalteneggerju odvzel deželno glavarstvo Kranjsko.

Velečastiti meščanje!

Če tudi pri volitvah v mestni odbor 25., 26 in 27. dne onega meseca nijsmo zmagali v vseh treh razredih z narodnimi našimi kandidati, smemo se vendar ponášati s častnim tem vspehom, da meščanstvo glavnega mesta stoji na našej strani. Dosta očitno je namreč bilo, da nasprotna nam stranka, ki voli po komandi konstitucijskega društva, zmogla je v 2. razredu le s svojim velikim zoper sedanje vladno sistemo obrnenim birokratskim aparatom, ki je segel zopet tako daleč, da je tri c. kr. uradnike vsilil svojim privržencem.

Dragi meščanje! Radostno je gledal narodni volilni odbor, kako navdušeni za domačo reč ste vse tri dni vrel na volišče, kazaje svetlo, da se popolnem zaveste velike važnosti volilne pravice. Čast in hvala vam zato, in še posebe zahvala tudi onim rodoljubom, ki so z iskrenim svojim sodelovanjem pripomogli

k tako živahnej volitvene udeležbi, katera nam v svakeršnih prihodnjih volitvah zagotavlja sijajno zmago. Slava vsem!

V Ljubljani 1. maja 1881.

Národní volilni odbor.

Domače stvari.

— (Volitve v kupčijsko zbornico kranjsko) so razpisane na 17. dan tega meseca. Voliti bode vsega skupaj 14 zastopnikov. Več o tem jutri.

— (Imenovanje.) C. kr. finančno vodstvo za Kranjsko je koncipista c. kr. finančne prokurature v Ljubljani, dr. Josipa Stareta imenovalo adjunktom finančne prokurature.

— (Vitez Vesteneck na zatožnej klopi.) Jeden izmed narodnjakov, katere je gospod vitez Vesteneck insultiral v kazinske kavarni, vložil je proti insultantu tožbo zavoljo žaljene časti. Koga bodo pač sedaj delegirali!

Dunajska borza 4. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	78	gld.	40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	79	"	—	"
Zlata renta . . .	96	"	45	"
1860 drž. posojilo . . .	132	"	75	"
Akcije narodne banke . . .	842	"	—	"
Kreditne akcije . . .	342	"	30	"
London . . .	117	"	85	"
Srebro . . .	—	"	—	"
Napol. . .	9	"	32 1/2	"
C. kr. cekini . . .	5	"	53	"
Državne marke . . .	57	"	45	"

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žilnih, oteklino, otrplost ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr., pravega prodaja samo (72—26) lekarna „pri samorogu“ J. pl. Trnkoczyja na mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Novo! Novo!

(Po sanitatnozdravniškem odobrenji in kemičnej preiskavi priznan kot popolnem zdrav izdelek.)

Kerubska čajeva kava

(izumitelj Ant. Wolencz v Iglavi), pridobljena iz žilnih čajev kavi blizu sorodnih sadnih tvarin, daje izvrstno redilno pijačo ter se more z znato kavo izvrstnim vspehom rabiti, ker to močno oboljša kerubska kava. — Najbolj se pripoča za homeopatične namene, otrokom in osobam, katerim znata kava kri vznemirja itd. — Pošilja se s povzetjem v kartonih po 1/4 in 1/2 kilograma, à kilogram 56 kr. — Prodajalci jo dobé primerno ceneje. — V zalogi in pravo ima

POHL & SUPAN,

trgovina s specijerijskim blagom v (245—2) Ljubljani.

Novo! Novo!

Čast mi je naznanjati, da od 8. maja stanujem v Špitalskih ulicah št. 9.

Šivalni salon

oblek za gospe.

Tudi se sprejemajo gospodičine v poduk v šivanji ter mej saisono bode se podučevalo alfabetično in geometrično risanje krojev; za do sedaj mi izkazano veliko zaupanje se zahvalujem in prosim mi je še dalje ohraniti.

Za dobro in ceno postrežbo se bode najnatanejšje skrbelo.

Spoštovanjem

Marija Podkrajšek.

(250—2)

Umetalni ogenj,

rakete in druge razne stvari, ki spadajo v to stroko, priporočajo se prav ceno o priliki poroke cesarjevega Rudolfa. — Vnanja naročila naj se pošiljajo **poste restante** pod naslovom: „Umetalni ogenj, Ljubljana“ do 7. maja. V Ljubljano došlim naročevalcem pove opravništvo „Slovenskega Naroda“, kje se dobi umetalni ogenj. (228—2)

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

P. n. gg. članom oddelkov I. in II.

od leta 1869 do 1876.

(Zavarovanje kapitalov in dohodkov na doživetje in smrt) pripada

10 procentna dividenda.

Izplačilo te dividende se vrši v smislu § 3. pravil oddelkov I. in II. od zavarovalnine, ki se ima plačati v letu 1881 na dosedaj veljavne police, in sicer tako, da se od zapadlih zavarovalnin poleg pobotnice odtegne 10 %.

Ker se ima ta dividenda od 1. januarja 1881 počenši izplačevati, morejo oni p. n. člani, ki so celoletne zavarovalnine že plačali, dobiti to dividendo izplačano v gotovini pri centralnej blagajnici banke „Slavije“, a onim p. n. članom, ki zavarovalnino poluletno ali četrtletno plačujejo, bode se dividenda vračunila pri prvem plačevanju zavarovalnine.

Glavno ravnateljstvo

vzajemno zavarovalne banke „Slavije“ v Pragi.

(253)

Povabilo

k

OBČNEMU ZBORU

družbenikov meščanske vojašnice v Ljubljani,

kateri bode

dné 8. maja 1881 dopoldne ob 11. uri

v velikej mestnej dvorani.

Vrsta razgovorov:

1. Letno sporočilo in sklep računa za l. 1880.
2. Poročilo pregledovalnega odbora.
3. Volitev novega odbora za pregledovanje računa za l. 1881.
4. Volitev čvetero družnikov vodstva namesto letos vsled srečkanja izstopivših.
5. Posamezni nasveti.

Vodstvo

meščanske vojašnice v Ljubljani.

J. N. Horak,

vodja.

(256)

Einladung

zur

ALLGEMEINEN VERSAMMLUNG

der Mitglieder der bürgerlichen Militär-Kaserne in Laibach,

welche

am 8. Mai 1881 Vormittag um 11 Uhr

im grossen städt. Rathhaus-Saale

abgehalten werden wird.

Programm

der zum Vortrage kommenden Gegenstände:

1. Jahresbericht und Rechnungsabschluss pro 1880.
2. Bericht des Revisionsausschusses.
3. Wahl eines neuen Revisionsausschusses zur Prüfung der Jahresrechnung von 1881.
4. Wahl von vier in diesem Jahre durch das Los zum Austritte bestimmten Direktions-Mitgliedern.
5. Andere allfällige besondere Anträge.

Direktion

der bürgl. Militär-Kaserne in Laibach.

J. N. Horak,

Direktor.

Plzensko vležano pivo.

Čast imamo javljati, da pričnemo z dnem 2. maja točiti svoje vležano pivo ter dajemo za zdaj hektoliter po **gld. 13.50** netto kasa od pivovarne, sode franko tja nazaj, **gld. 18.80** hektoliter netto kasa od naše zaloge — gospod F. Schediwy, Gradec, Annenstrasse 35 — sode franko Gradec nazaj. Za naročila na ta izvrstni pridelek prosí ter se sè spoštovanjem priporoča

meščanska pivovarna v Plznu,
ustanovljena 1842.

(Ponatisk se ne plača.)

(254—2)